

Col·lecció *Cartes i menús de restaurant de la Fundació Institut Català de la Cuina i de la Cultura Gastronòmica (FICCG)* del CRAI Biblioteca de Farmàcia i Ciències de l'Alimentació Campus Torribera

1. Informació general

La col·lecció *Cartes i menús de restaurant de la Fundació Institut Català de la Cuina i de la Cultura Gastronòmica (FICCG)*, en endavant FICCG, és una col·lecció de més de 1.100 cartes i menús de restaurants des dels anys 80 fins el 2012, donada per la fundació al CRAI Biblioteca de Farmàcia i Ciències de l'Alimentació Campus Torribera de la Universitat de Barcelona. La gran majoria de cartes corresponen a restaurants catalans, però també en formen part altres de restaurants d'Espanya i d'Europa.

El fons arriba al CRAI Biblioteca de Farmàcia i Ciències de l'Alimentació Campus Torribera el setembre de 2016, amb la signatura d'un conveni de donació entre la Universitat de Barcelona i la Sra. Pepa Aymamí Aymemí, que actua en nom de la FICCG, una fundació privada sense ànim de lucre que agrupa federacions i gremis de l'àmbit de l'alimentació i que té com a objectiu vetllar pel reconeixement de la cuina catalana, tant en l'àmbit social com en l'institucional, i que està integrada al Campus Torribera de la Universitat de Barcelona.

El conjunt de cartes permet establir un complet panorama de la història de la cuina catalana dels darrers 30 anys, amb presència de restaurants tan destacats en el panorama mundial com El Bulli de Ferran Adrià, El Cellar de Can Roca dels germans Roca, El Racó de Can Fabes de Santi Santamaria, La Fonda Gaig de Carles Gaig o El Sant Pau de Carme Rusalleda, entre d'altres. La col·lecció va lligada al nom del periodista i crític gastronòmic Miquel Sen, recopilador dels documents i a qui van dedicades un gran nombre de les cartes.

El recull de cartes és un reflex del panorama gastronòmic des dels anys 80 fins l'actualitat, marcat en els seus inicis per l'esclat d'una revolució en la cuina catalana, d'una nova cuina que es mou entre la tradició i la innovació, amb la influència de la *Nouvelle Cuisine* francesa, que arriba a Catalunya a través de la cuina del País Basc. És el que s'anomenarà cuina d'autor o creativa. Les cartes incorporen plats més lleugers amb elements més exòtics, on la llibertat del cuiner es fa més palesa. En aquest procés hi tenen un paper destacat restaurants com el Neichel, El Racó de Can Fabes o Roig Robí. A aquesta fornada s'hi afegeix una segona generació sorgida de les escoles de cuina i restauració pròpies, acabades de néixer, ja amb referents del país, on el cuiner comença a adquirir un estatus. Exemples d'aquesta generació en són el Cellar de Can Roca i el Sant Pau.

2. Inventari

Les cartes arriben al CRAI Biblioteca de Farmàcia i Ciències de l'Alimentació Campus Torribera distribuïdes en tres blocs:

- 1) 1 capsa amb cartes sense numerar
- 2) 3 sobres amb cartes de gran format (algunes numerades i altres sense numerar)
- 3) 13 arxivadors amb les cartes i els menús numerats, amb la següent informació:
 - Arxivador 1: 001/0055, 1980-1999
 - Arxivador 2: 0056/0100, 1980-1990 (anys precisos en molts casos)
 - Arxivador 3: 0101/0145, 1980-2000 (anys incerts)
 - Arxivador 4: 0146-0200, 1980-2000
 - Arxivador 5: 0201/0261, 1990-2000 (anys incerts)
 - Arxivador 6: 0262/0328, anys 90 (amb any precís)
 - Arxivador 7: 0332/0390, 1990-2000 (anys incerts)
 - Arxivador 8: 0391/0434, 2000-2010
 - Arxivador 9: 0438/0480, 2000-2010 (alguns amb anys coneguts)
 - Arxivador 10: 0482/0540, 2000s (any precís)
 - Arxivador 11: 0541/0580, 2000-2010 (any precís)
 - Arxivador 12: 0581/0659, 1996-1998 + 1970 molt pocs
 - Arxivador M1: Menús varis 0001/142?

Del total de cartes rebudes, 657 ja estan numerades per la FICCG. També està numerat l'arxivador M1 que conté 142 menús especials.

Juntament amb les cartes es reben 3 documents en format de full de càlcul:

- 1) al primer hi consten diverses dades de les cartes numerades: el nom del restaurant, l'any (concret o aproximat) i la capsa on es troben
- 2) el segon està relacionat amb el primer, i conté informació bàsica de les cartes de gran format que estan dins els sobres
- 3) el tercer té una proposta de taula d'anàlisi més profund de cada carta, des d'un punt de vista més culinari i de contingut dels plats que conté cada menú.

Dels fulls d'excels rebuts, el primer és el que s'assembla més a la idea de classificació i descripció arxivística idònia per al CRAI, i és el més útil a l'hora d'elaborar una nova classificació.

Amb la supervisió de la Unitat de Procés Tècnic del CRAI, es decideix fer un nou inventari adaptant i ampliant la relació inicial i incompleta de la FICCG.

El personal del CRAI Biblioteca de Farmàcia i Ciències de l'Alimentació Campus Torribera cataloga la col·lecció començant des de zero.

Les cartes s'organitzen en 29 capsas, on es distribueixen tenint en compte la seva mida, però també intentant, en la mesura que sigui possible, agrupar-les segons el país d'origen, l'any i les seves característiques.

Les cartes es numeren de nou amb una signatura tipus CTB1/C1/1, on CTB1 és el nom de la col·lecció, C1 el número de capsa i 1 el número de carta dins la capsa i s'inventarien en un full d'Excel que conté els següents camps:

- **Signatura Torribera:** CTB1 (primera col·lecció del Campus Torribera Biblioteca)/C1 (numero d'arxivador)/números correlatius
- **Signatura original:** signatura de la FICCG (número correlatiu/any concret o aproximat)
- **Restaurant:** nom del restaurant
- **Títol:** nom del restaurant precedit de "Carta del Restaurant"
- **Lloc:** localització del restaurant
- **Data:** any concret si hi figura a la carta o a la dedicatòria, aproximat a les cartes ja numerades per la FICCG, i no especificat a les cartes numerades pel CRAI en les que no hi ha indicis de data
- **Descripció física (pàgines i dimensions):** número de pàgines o fulls i mesures en centímetres
- **Idioma:** majoritàriament català i castellà, però també anglès, francès, alemany, italià, holandès...
- **Esriptura:** imprès, manuscrit o mecanoscrit
- **Dedicatòria autògrafa:** si hi ha alguna dedicatòria
- **Notes de format (expedient) i descripció :** indiquen si la portada està il·lustrada amb alguna obra o fotografia, si té el logotip del restaurant, com estan agafats els fulls, si conté material extra (fulletons, fotografies, carta de postres o de vins, anotacions especials, receptes...)

3. Classificació i ubicació

La col·lecció, formada per 1.124 cartes i menús de restaurant es pot consultar al CRAI Biblioteca de Farmàcia i Ciències de l'Alimentació Campus Torribera.

Les cartes estan agrupades per mida degut a que n'hi ha moltes de gran format que no caben als arxivadors estàndard. Per aquest motiu s'adquireixen 8 arxivadors fets a mida, d'una alçada més gran. En total hi ha 29 arxivadors.

L'any 2024 cada carta s'embolcalla amb una camisa de paper neutre per millorar-ne la conservació i se'n fa una nova classificació tenint en compte la redistribució que s'ha fet per adequar-les al nou espai que ocupen.

Cada arxivador porta un rètol que indica el nom de la col·lecció i la signatura de les cartes incloses:

1. Cartes FICCG. CTB1/C1/1-CTB1/C1/44

Arxivador de 37 de llarg x 26 d'alçada x 11, d'amplada, que conté 44 cartes de restaurants catalans, amb signatura del CRAI i numeració de la FICCG

2. Cartes FICCG. CTB1/C2/45 - CTB1/C2/84

Arxivador de 37 de llarg x 26 d'alçada x 11 d'amplada, que conté 40 cartes de restaurants catalans, amb signatura del CRAI i numeració de la FICCG

3. Cartes FICCG. CTB1/C3/85 - CTB1/C3/114

Arxivador de 37 de llarg x 26 d'alçada x 11 d'amplada, que conté 30 cartes de restaurants catalans, amb signatura del CRAI i numeració de la FICCG

4. Cartes FICCG. CTB1/C4/115 - CTB1/C4/154

Arxivador de 37 de llarg x 26 d'alçada x 11 d'amplada, que conté 40 cartes de restaurants catalans, amb signatura del CRAI i numeració de la FICCG

5. Cartes FICCG. CTB1/C5/155 - CTB1/C5/197

Arxivador de 37 de llarg x 26 d'alçada x 11 d'amplada, que conté 43 cartes de restaurants catalans, amb signatura del CRAI i numeració de la FICCG

6. Cartes FICCG. CTB1/C6/198 - CTB1/C6/241

Arxivador de 37 de llarg x 26 d'alçada x 11 d'amplada, que conté 44 cartes de restaurants catalans, amb signatura del CRAI i numeració de la FICCG

7. Cartes FICCG. CTB1/C7/242 - CTB1/C7/277

Arxivador de 37 de llarg x 26 d'alçada x 11 d'amplada, que conté 36 cartes de restaurants catalans, amb signatura del CRAI i numeració de la FICCG

8. Cartes FICCG. CTB1/C8/278 - CTB1/C8/307

Arxivador de 37 de llarg x 26 d'alçada x 11 d'amplada, que conté 30 cartes de restaurants catalans, amb signatura del CRAI i numeració de la FICCG

9. Cartes FICCG. CTB1/C9/308 - CTB1/C9/340

Arxivador de 37 de llarg x 26 d'alçada x 11 d'amplada, que conté 33 cartes de restaurants catalans, amb signatura del CRAI i numeració de la FICCG

10. Cartes FICCG. CTB1/C10/341 - CTB1/C10/374

Arxivador de 37 de llarg x 26 d'alçada x 11 d'amplada, que conté 34 cartes de restaurants catalans, amb signatura del CRAI i numeració de la FICCG

11. Cartes FICCG. CTB1/C11/375 - CTB1/C11/403

Arxivador de 37 de llarg x 26 d'alçada x 11 d'amplada, que conté 29 cartes de restaurants catalans, amb signatura del CRAI i numeració de la FICCG

12. Cartes FICCG. CTB1/C12/404 - CTB1/C12/448

Arxivador de 37 de llarg x 26 d'alçada x 11 d'amplada, que conté 45 cartes de restaurants catalans, amb signatura del CRAI i numeració de la FICCG

13. Cartes FICCG. CTB1/C13/449 - CTB1/C13/487

Arxivador de 37 de llarg x 26 d'alçada x 11 d'amplada, que conté 39 cartes de restaurants catalans, amb signatura del CRAI i numeració de la FICCG

14. Cartes FICCG. CTB1/C14/488 - CTB1/C14/530

Arxivador de 37 de llarg x 26 d'alçada x 11 d'amplada, que conté 43 cartes de restaurants catalans, amb signatura del CRAI

15. Cartes FICCG. CTB1/C15/531 - CTB1/C15/552

Arxivador de 37 de llarg x 26 d'alçada x 11 d'amplada, que conté 22 cartes de restaurants catalans, amb signatura del CRAI

16. Cartes FICCG. CTB1/C16/553 - CTB1/C16/582

Arxivador de 37 de llarg x 26 d'alçada x 11 d'amplada, que conté 30 cartes de restaurants catalans, amb signatura del CRAI

17. Cartes FICCG. CTB1/C17/583 - CTB1/C17/631

Arxivador de 51 de llarg x 33 d'alçada x 11,5 d'amplada, que conté 49 cartes de restaurants catalans, amb signatura del CRAI i numeració de la FICCG

18. Cartes FICCG. CTB1/C18/632 - CTB1/C18/665

Arxivador de 51 de llarg x 33 d'alçada x 11,5 d'amplada, que conté 34 cartes de restaurants catalans, amb signatura del CRAI i numeració de la FICCG

19. Cartes FICCG. CTB1/C19/666 - CTB1/C19/700

Arxivador de 51 de llarg x 33 d'alçada x 11,5 d'amplada, que conté 35 cartes de restaurants catalans, amb signatura del CRAI i numeració de la FICCG

20. Cartes FICCG. CTB1/C20/701 - CTB1/C20/740

Arxivador de 51 de llarg x 33 d'alçada x 11,5 d'amplada, que conté 40 cartes de restaurants catalans, amb signatura del CRAI i numeració de la FICCG

21. Cartes FICCG. CTB1/C21/741 - CTB1/C21/770

Arxivador de 51 de llarg x 33 d'alçada x 11,5 d'amplada, que conté 30 cartes de restaurants catalans, alguns amb signatura del CRAI i numeració de la FICCG, i altres sense la numeració de la FICCG

22. Cartes FICCG. CTB1/C22/771 - CTB1/C22/799

Arxivador de 51 de llarg x 36 d'alçada x 11,5 d'amplada, que conté 29 cartes de restaurants catalans, alguns amb signatura del CRAI i numeració de la FICCG, i altres sense la numeració de la FICCG

23. Cartes FICCG. CTB1/C23/800 - CTB1/C23/828

Arxivador de 51 de llarg x 36 d'alçada x 11,5 d'amplada, que conté 29 cartes de restaurants catalans i de la resta d'Espanya i d'Europa, alguns amb signatura del CRAI i numeració de la FICCG, i altres sense la numeració de la FICCG

24. Cartes FICCG. CTB1/C24/829- CTB1/C24/880

Arxivador de 51 de llarg x 33 d'alçada x 11,5 d'amplada, que conté 52 cartes de restaurants catalans i de la resta d'Espanya i d'Europa, amb signatura del CRAI

25. Cartes FICCG. CTB1/C25/881 - CTB1/C25/920

Arxivador de 37 de llarg x 26 d'alçada x 11 d'amplada, que conté 40 cartes de restaurants catalans, de la resta d'Espanya i d'Europa, amb signatura del CRAI

26. Cartes FICCG. CTB1/C26/921 - CTB1/C26/975

Arxivador de 37 de llarg x 26 d'alçada x 11 d'amplada, que conté 55 cartes de restaurants catalans, de la resta d'Espanya i d'Europa, amb signatura del CRAI

27. Cartes FICCG. CTB1/C27/976 - CTB1/C27/1055

Arxivador de 37 de llarg x 26 d'alçada x 11 d'amplada, que conté 80 menús de restaurants catalans amb signatura del CRAI i numeració de la FICCG

28. Cartes FICCG. CTB1/C28/1056 - CTB1/C28/1120

Arxivador de 37 de llarg x 26 d'alçada x 11 d'amplada, que conté 65 menús i cartes de vins de restaurants catalans i de la resta d'Espanya, amb signatura del CRAI

29. Cartes FICCG. CTB1/C28/1121 - CTB1/C28/1134

Arxivador de 37 de llarg x 26 d'alçada x 11 d'amplada, que conté 14 cartes de restaurants catalans i de la resta d'Espanya, amb signatura del CRAI i numeració de la FICCG

Referència: <http://hdl.handle.net/2445/118207>

cc by (c) Universitat de Barcelona. CRAI Biblioteca de
Farmàcia i Ciències de l'Alimentació